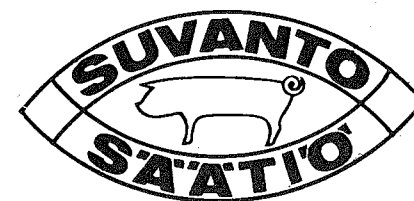

SUVANNON

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 5 1994

ELOKUU

Tervetuloa
Sakkolan
pitäjäjuhliin
Lempäälään
6.-7. 8. 94

SAKKOLA- JUHLAT

6. — 7. 8. 1994
LEMPÄÄLÄSSÄ

LA 6. 7. klo 19.00 KARJALAISET TANTSUT Manttaalitalolla
Sirpaleohjelmaa
Soittaa Teppo Välimäen yhtye
Kahvitarjoilua
Liput 30,—

SU 7. 7. klo 9.45 SEPPELTEN LASKUT
sankarihauta, Karjalaan jääneiden muistomerkki,
Aleksanteri Aavan patsas
klo 10.00 JUHLAKIRKKO
saarnaa Teijo Peltola, alttaripalvelu Katariina Wirta
Kirkonmenojen jälkeen siirrytään välittömästi Hakkariin
yläasteelle. Suvanto-Säätiön tarjoama ruoka ja kahvi.

klo 13.00 PITÄJÄJUHLA liikuntahallissa, ohjelma:
Pelimannimusiikkia, Lempäälän Pelimannit
Karjalaisten laulu, yleisö
Tervehdyssanat, Esko Kallonen
Yksinlaulua, Väinö Leppänen, säestää Ensio Kettunen
Tanssiesitys, Balettikoulu Irmeli Lehtinen
Lausuntaa, Eeva Koironen

VÄLIAIKA, noin 45 min. Myytävänä kahvia, virvokkeita, karjalanpiirakoita
Ohjelma jatkuu:
Kuorolaulua, Lempäälän kansalaisopiston mieskuoro
Juhlapuhe, kansleri Kauko Sipponen
Tervehdykset, Lempäälän kunta ja seurakunta,
Suvanto-Säätiö, Sakkola-Seura
Loppusanat, Ilpo Viskari
Maamme -laulu

Tervetuloa Lempäälään 6.—7. 8. 1994

□ Tälle kesälle Sakkola-juhlien pitopaikaksi on valittu sakkolalaisille keskeinen sydän-Hämeen pitäjä, Lempäälä. Juhlan aika on perinteinen, elokuun ensimmäinen sunnuntai, sakkolalaisten kihupyhä.

Juhlat vietetään kaksipäiväisinä. Lauantaina 6. 8. kokoonnumme Lempäälän manttaalitalolle kello 19 Karjalaiset tantsut -otsikon alla. Tilaisuudessa on sirpaleohjelmaa, ja siellä voivat myös juhlijat esittää tervehdyksiään. Musiikista huolehtii Teppo Välimäen yhtye. Emännät tietysti järjestää kahvitarjoilun.

□ Sunnuntaina 7. 8. aloitetaan kello 9.45 kukkatervehdyksillä Lempäälän sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä sekä Aleksanteri Aavan patsaalla. Jumalanpalvelus alkaa kello 10 kirkossa, jossa saarnaa sakkolalaista sukujuurta oleva pastori Teijo Peltola. Alttaripalveluksen suorittaa samaan sukuun kuuluva pastori Katariina Wirta.

□ Kirkonmenojen jälkeen siirrytään Lempäälän kunnan yläasteelle Hakka-

riin, jossa Suvanto-Säätiö tarjoaa juhla-kansalle hernesopan sekä kahvia. Vuonna 1994 on kulunut 50 vuotta viimeisestä evakkoonlähdestä Sakkolasta ja tämänkertainen juhla vietetään tätä tapahtumaa muistellessa säätiön tarjoaman aterian myötä.

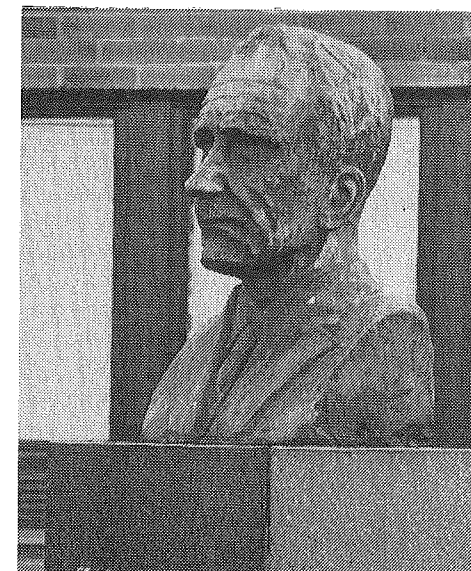
□ Pitäjäjuhlan ohjelma alkaa kello 13.

□ Juhlatoimikunta toivoo mahdollisimman paljon sakkolalaisia ja heidän ystäviään saapuvaksi Lempäälään jo lauantain iltajuhlaan. Majoitusmahdollisuuksia löytyy: keskustassa Hotelli Kanava p. (931) 375 3700 ja parin kilometrin päässä retkeilymaja Hiidenvuolle p. (931) 375 0489 tai 949-627134.

□ Juhlan järjestäjät, Lempäälän Karjalaiset ja Haparaisten Nuorisoseura, toivovat runsaslukuista, iloista juhlaväkeä luonnonkauniiseen Lempäälään.

Tervetuloa!

Esko Kallonen, juh latoimikunnan pj.

Lempäälässä on muunmuassa kirjailija Aleksanteri Aavan patsas, johon juh lavieraat voivat tutustua.

Lempäälän kunnan tervehdys sakkolalaisille

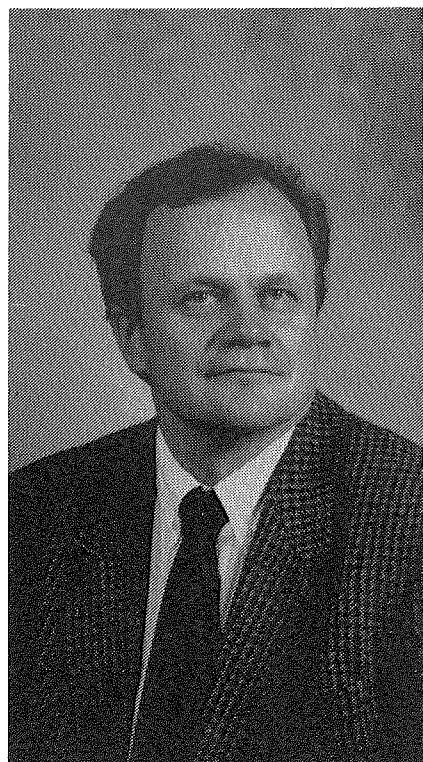
Suomen kansantalous painiskelee tällä hetkellä edelleen voimakkaan kriisin aiheuttamien vaikeuksien kanssa. Monet ongelmat kuten esim. paha työttömyys vaivaavat meitä todennäköisesti vielä vuosikautia.

Tänä vuonna tulee kulu-neeksi 50 vuotta siitä, kun karjalaiset lopullisesti joutuivat jättämään kotinsa ja lähtemään evakkoon. Vaikka meitä nyt koetteleva lama tuntuu ankaralta, ei sen aiheuttamia vai-voja voi verrata tilanteeseen 50 vuotta sitten. Sakkolasta siirtyi Hämeeseen yli 2000 henkeä ja näistä asettui Lempäälään n. 500. Lempäälän väkiluku oli silloin sodan jälkeen n. 5000, joten sakkolalaisten tulo merkitsi siinäkin mielessä melkoista piristysruisketta paikkakunnalle. Kirsti Arajärven 1957 kirjoittamassa Lempäälän Kotiseutu oppikirjassa todetaan, että kodista ja kotiseudusta

luopuminen on ankara koettelemus. Vieraisiin oloihin ei ole helppo asettua muutenkaan. Karjalaisten iloinen ja ystävällinen luonne on ollut hyvin tarpeen tässä tapauksessa. Heidän on ollut paljon helpompi lähestyä uusia lempääläisiä naapureitaan kuin näiden heitä.

Sakkolalaisten merkitys Lempäälän kunnalle on ollut huomattava. Monet paikkakunnan kunnallis- ja liike-elämän sekä yhdistystoiminnan tärkeimmät edustajat ovat juuriltaan sieltä. Toisaalta Lempäälä sakkolalaisten tärkeimpänä sijoittumispaikkakuntana on heille ollut keskeinen. Esimerkiksi Suvanto-Säätiö on perustettu Lempäälässä 1947.

Lempäälän kunnan puolesta lausun vilpittömät kiitokset kaikille Sakkolasta tänne siirtyneille ja heidän jälkeläisilleen siitä merkittävästä työstä, jota he ovat kotikuntansa hyväksi tehneet. Toivotan heille

onnea ja menestystä jatkossakin.

Olli Viitasaari
kunnanjohtaja

Tilaa sinäkin Suvannon Seutu

— 8 numeroa vuodessa, tilaushinta 70 markkaa —
Suvannon Seutu puh. (931) 3748 448 iltaisin

Lempäälän seurakunnan tervehdys Sakkolan pitäjäjuhlille kokoontuville:

Koti-ikävä

Herra, sinä olet minun perintöosani, sinulta saan ruokani ja juomani, sinun kädessäsi on minun arpani.” Ps. 16: 5.

”Koulunkäynti kannattaa aina. Perintömaat voidaan ihmiseltä viedä, mutta sitä mitä olet opiskellut ei kukaan voi ottaa sinulta pois.” Sakkolalaisen äitini neuvo minulle ja sisarusilleni nousee siitä tuskallisesta kokemuksesta, jonka vain kotiseutunsa menettänyt voi ymmärtää. Tuo neuvo on vaikuttanut syvästi arvostuksiini ja elämäni valintoihin.

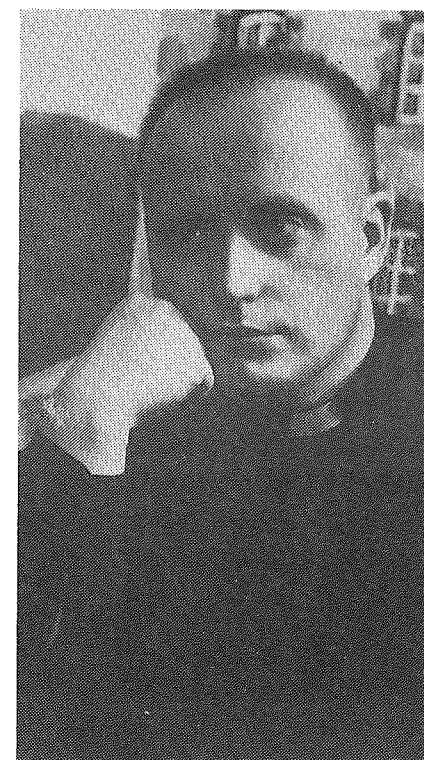
Raamatussa on monia punaisia lankoja, teemoja, jotka kulkevat läpi Pyhän Kirjan. Yksi keskeisistä teemoista on Jumalan kansan koti-ikävä. Tuo teema yhdistää yhtälailla pakkosiirtolaisuudessa elävät israelilaiset kuin alkuseurakunnan kristitytkin. Jumalan kansan koti-ikävä yhdistää Pyhän Kirjan ihmisiä sekä kaipauksena menetetyille kotiseuduilleen että kaipauksena iankaikkiseen elämään.

Pyhän Kirjan sanoma on universaali, siitä löytyy kosketuspinta kaikkien kansojen ja heimojen elämään. Uskon, että Pyhän Kirjan kuvauksissa

Jumalan kansan koti-ikävästä on jotain samaa kuin mitä kotiseutunsa menettäneet ovat kokeneet päästessään käymään luovutetussa Karjalassa. ”Virtojen varsilla... me istuimme ja itkimme, kun muistimme Siionia. Rannan pajuihin me ripustimme lyyramme.” Ps. 137: 1—2.

Karjalaisuuden voima on uskoakseni siinä, että karjalaiset eivät ole pelänneet kohdata menneisyyden kipeitäkään muistoja. Heimo, jolla on historia voi katsoa rohkeasti tulevaisuuteen. Niin karjalaiset ovat aina tehneet, ja samalla he ovat omalla elämällään noudattaneet Pyhän Kirjan ohjetta: ”Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt. Rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidänkin menestyksenne.” Jer. 29: 7.

Kristityn viimeinen uskollisuus ei koskaan kohdistu mihinkään tämänpuoleiseen, valtion, esivaltaan eikä mihinkään luotuun. Kristityn uskollisuus kohdistuu viimekädessä Kristukseen ja kuuliaisuuteen hänen tahdolleen. Jos elämämme arvot ovat tässä järjestyksessä, meillä on jotain paljon

kestävämpää kuin rakas kotiseutu, hyvä koulutus tai varallisuus. Meillä on jotain mitä kukaan ei voi riistää meiltä pois. Psalmin runoilija, kotiseutunsa itsekin menettänyt, pukee sen näihin sanoihin: ”Herra, sinä olet minun perintöosani, sinulta saan ruokani ja juomani, sinun kädessäsi on minun arpani.”

Teijo Peltola,
Lempäälän seurakunnan
vs. kappalainen

Muistojen aikaa 50 vuotta, 1944 — 1994

*Meille jäi omaksi muisto,
kaikesta kadonnehesta,
jäi kotoa, jäi kyliltä
kaikkialta Karjalasta.*

Näin runoili A. Aava 1955. Muistoissa onkin meillä kallis omaisuus, kun olimme melkein kaiken muun menettäneet. Kuinka usein käymmekään muistojen siivin Karjalan maille elettyjä aikoja kertaamaan.

Tänä päivänä tulee mieliimme aika tasan 50 vuoden takaisiin tapahtumiin. Kevät 1944 oli Karjalassa lämmin ja aikainen, mielialat korkealla, rakennettiin, kynnettiin ja kylvettiin, maankasvu oli rehevä. Tunnettiin kuinka elämä on taas alkanut omilla mailla.

Ilo kuitenkin oli lyhytaikainen. Kesäkuun alussa alkoi vihollisen valtaviin massojen hyökkäys. Oli lähtö edessä. Lähtö, jota aavisteltiin lopulliseksi.

Kiireisen lähdön jälkeen

Sakkolan asukkaat joutuivat hajoitetuiksi kuin tuhka tuuleen, ympäri Suomenmaan. Monenlaista elämää koettiin, ei tiedetty aina omaisista eikä ystävistä. Vieraisissa nurkissa jatkettiin elämää päivä kerrallaan, mieliala ei mettä keittänyt. Karjalaisten elämä oli pohjalukemissaan.

Nyt kun tuosta Karjalan synkästä kesästä on kulunut 50 vuotta, voimme olla kiitolliset siitä, että kaikkien koettelemusten, kärsimysten ja uhrausten jälkeen elämme taas omis- sa kodeissamme, vapaan Suomen rauhanaikaista elämää.

Tulemme taas sakkolaisten pitäjäjuhlaan, joka aina ennen kaikkea on muistojen juhla. Kesä 1944 oli meille kärsimysten aikaa, sitä ei ole suinkaan aihe juhlia. Meillä on kuitenkin aihetta juhlia sekä olla kiitolliset raskaitten torjuntataistelujen tuloksesta, joiden ansiosta Suomi säilyi antautumisel-

ta ja rauha, vaikkakin raskain ehdoin, saatiin aikaan.

Sakkolalaisten etujärjestö Suvanto-Säätiö on toiminut vuodesta 1947, siitä lähtien on myös Sakkolan pitäjäjuhlat joka vuosi järjestetty. Sen vuoksi, että 50 vuotta on kulunut näin merkittävistä ajoista ja vaiheista, Suvanto-Säätiö, yhdessä lempäläläisten järjestäjien kanssa kutsuu juhlaa väkeä vieraineen yhteisen ruokapöydän ääreen, muistelemaan Sakkolassa elettyä aikaa.

Vaikka olemme kotiseutomme menettäneet ja paljon vaikeita päiviä kokeneet, muista- kaamme kuitenkin paljon puhuvat A. Aavan säkeet:

*Suomi jäi, vapaus kesti,
kaunis Karjala katosi.*

Tervetuloa juhlaan

Yrjö Raaska

Suvanto-Säätiön
hallituksen pj.

Pitäjäjuhla kesän ''pakollinen'' ohjelmanumero...

Sakkolan pitäjäjuhlat ovat vuosikymmenestä toiseen keränneet satoja sakkolalaisia ystävineen yhteen. Tänä suvena tavataan Lempäälässä, missä juhlien valmistelutoimet ovat loppusuoralla.

Sakkolan pitäjäjuhlien järjestelyistä vastaavat Lempäälän Karjalaiset yhdessä Haparaisten Nuorisoseuran kanssa. Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Esko Kallonen kertoo järjestelyjen olevan valmiina:

— Ja nyt odotellaan runsaasti väkeä niin lauantaan iltatantsuihin kuin sunnuntain päiväjuhlaan, kutsuu Kallonen.

Tulijoita on odotuksissa useamman sata, eri puolilta Suomea ja jopa maan rajojen ulkopuolelta.

Armas Viskari Ruotsista on yksi melkein aina mukana oleva sakkolalaisies. — Likimain aina olen käynyt Sakkola-juhlilla. Karjalaisuus elää minussa niin kauan kuin itse mieskin, naureskelee 75-vuotias Viskari, joka on asustanut Ruotsissa jo

40 vuotta.

Armas Viskari on tehnyt tänä suvena myös Kannaksen retken ja visi- teerannut Suomessa mm. häissä. Sakkolan pitäjäjuhlista hän toteaa: — Tuttujen tapaaminen on tärkeintä. Ja aina on myös ohjelma ollut sydämeen käypää, sanoo Vilakalasta lähtöisin oleva Viskari.

Riiskan poikia on Punkalaitumella asuva Aulis Rastas, ahkera pitäjäjuhlien kävijä hänkin.

— Se on karjalaisten yhteenkuuluvaisuutta. Tutut ja sukulaiset ovat tärkeitä, tiivistää Rastas.

Hän on kolme kertaa käynyt kassomassa Sakkolan kotiseutu- ja.

Viljo Mannikainen Kaarna- joelta on kerran käynyt katsastamassa vanhat kotikonnut ja taistelutantereet. Hän ei uudestaan matkaan mieli, mutta pitäjäjuhlat sen sijaan on aikomus taas juhlia.

— Tutut ovat juhlilla pääasia — silloin heitä tapaa kerta heitolla enemmän. Tosin veteraaniveljien

kanssa on muutenkin pidetty yhteyttä, Mannikainen sanoo. Hän on ErP- kuutosien miehiä.

Lempäläinen Emma Koiranen aikoo niinikään tulla juhlille, koska ne ovat nyt ihan kotinurkilla.

Eila Aro Helsingistä puolestaan on kokaomassa Sakkola-Seuran väkeä bussiin kohti Lempäälää.

— Sakkolan reissu ja pitäjäjuhlat kuuluvat ehdottomasti kesän ohjelmaan, Eila Aro sanoo.

— Sakkola on meille kaikille tärkeä yhdysside. Kuka Suvannossa on uitettu, sitä ei unohda.

Vaikka moni Sakkolan matkaa- ja on murhemielin todennut kotiseutu- jen nykytilan, Eila Aro taas tahtoo käydä kotikonnuilla kylässä valoisin mielin.

— Maisema on säilynyt ja muita asioita ei niin tarvitse huomioida.

Tervetuloa Lempäälään 6.—7. 8.

Marjo Ristilä

Juhlat mielessä

Lempäälään 6.—7. 8. -94
Aattelimme juuri tänään,
jot Lempäälähä myöki männää.
Ko siel o nyt ne juhlat suuret,
meil Sakkolas o synnyi juuret.

Säätiöki rahhaa hassaa,
kohvil, keitol meitä passaa.
Vaa pitkä o ollut kulkie taival,
monet kesti sen tuskal, vaival.

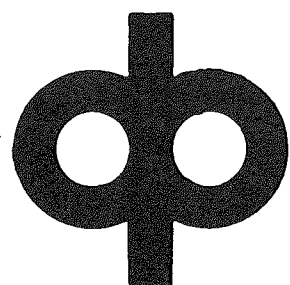
Mukkaa otetaa iloine mieli,
saa Karjalaa sillo haastaa kieli.
Ko ystävän tai tutun näen,
sillo mie kaulal kierrän käen!

Nähhää siel!
Eino Systä

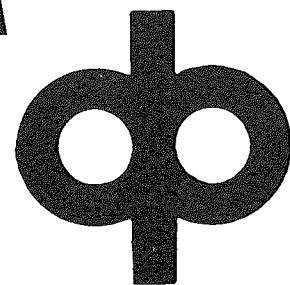
— Myö ei eletäkää ko paik- kakunna köyhät ja yks'lehmä- set, sanoi Hakalan Jorma kun lehmä poiki ja vasikan toiseksi eläimeksi saivat.

— Mei ratijos sano sillee, sa- noks teijä? kysyi Pullisen Antti kun Valtoselle meni.

sanontoja muisteli
Taimi Finni

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
TAMPEREELLA JA YMPÄRISTÖSSÄ
TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

Yrittäjyys pysyy polvesta toiseen

Yritteliäisyys ja yrittäjähenkisyys kulkee Sakkolan väen mukana edelleen. Muun muassa Lempäälässä on monta sakkolalaisjuurista yrittäjää työssä.

Hämeen kunnat, Lempäälä ja Vesilahti sijoittivat aikanaan suuren osan sakkolalaisesta siirtoväestä. Heidän myötänsä on paikkakunnille syntynyt myös yrityksiä, joissa osin tehdään töitä jo kolmannessa polvessa.

Hannu Kallonen, juuret Lapinlahdessa, luokittelee itsensä tavallaan kolmannen polven yrittäjäksi: vaari oli aikanaan 18 muun kanssa perustamassa Lempäälän Lautta Oy:tä, jonka ohjaksissa insinööri Hannu Kallonen on kuudetta vuotta.

— Ei tämä yrittäjyys mikään outo käsite ollut, kun pikkupojasta lähtien oli tässä hommissa, sanoo isänsä Kalevi Kalloksen jälkeen toimitusjohtajan paikalle astunut Hannu.

Sakkolassa hän ei ole ennättänyt käymään.

— Josko eläkkeellä sitten. Ja sukulaiset kyllä ovat käyneet minunkin edestäni, hän naureskelee.

Karjalaisuus ei Hannu Kalloselle kuitenkaan ole vieras käsite, vaikka Hämeessä on syntynyt ja kasvanut.

— Läheltä se silti liippaa. Karjalanpiirakat ja muut karjalaiset asiat ovat tuttuja, hän tuumaa ja toteaa poikiensakin olevan juuriltaan pääosin karjalaisia, Hannun vaimokin kun on täysin karjalaista sukujuurta.

Lempäälään aikanaan putkiliikkeen perustanut Pertti Nuora ehti syntyä Sakkolassa ja oli muutaman vuoden ikäinen lopullisen lähdön koittaessa. Nuora on kerran käynyt kotikonttuja katsomassa vaimonsa Kaijan kanssa.

Nuora kuten moni muukin evakoväestä on täysin lempääläistynyt.

Hannu Kallonen (vas.) on kolmannen polven yrittäjä. Nuoren polven toimitusjohtaja-aikana on yritys myös laajentanut ja rakentanut lisää toimitiloja Lempäälään.

Putkiliike Nuoralla pauskitaan töitä nyt jo seuraavankin sukupolven voimin.

Sakkolalaisjuurisia yrittäjiä löytyy Lempäälästä toki monelta muultakin saralta. Toisen polven johtaja on remmissä muun muassa haitermaalaisen Veikko Riikosen peltityöyrityksessä. Taksiryrittäjinä toimivat Ossi

Kerminen ja Harri Pajari. Lempäälän ja Vesilahden rajamaastossa pitää majaansa Raaskan Yrjön sähköliike. Uusimpia yrittäjärintamalla on Pekka Länsirinne silkkipainonsa ke-ra. — mrt

Sakkolassa käyty, Lempäälään mennään

"Nyt tiedän, älyän mielessäin: kotiseutu on osa itseäin sit ei ihminen hyljätä saata, se kaikki on omaa maata, se on kappale kallasta Suvannon, se kaistale Karjalan Kannasta on, se on syvintä sydänjuurta, osa Suomen maattamme suurta!"

Nämä säkeet ovat Aleksanteri Aavan runosta "Kotoiselta rannalta" ja ne olivat Tampereen kesäjuhlien käsiohjelmassa tervehdyksenä Suvanto Säätiöltä ja Sakkola-Seuralta. Näillä säkeillä tuntuu olevan erityistä sa-nottavaa vieläkin, vaikka ne on kirjoitettu v. 1930 Riiskan Ns:n kesäjuhliin.

Retkemme Suvannon rannoille on-

nistui erinomaisesti, sää oli niitä tämän kesäkuun parhaita ja matka sujui kommelluksitta. Majoitus Suvantohännässä oli kelvollinen ja rauhallinen. Uusi sauna ja uinti Suvannossa kruunasi kaiken. Me, 50 vuotta sitten mukana olleet, kerroimme nuoremille millaista oli jättää nämä rannat, kun naapuri oli tykinkantaman päässä ja maataistelukoneet ampuivat kaikkea mikä liikkui. — Kiitos Annille ja Markulle vielä kerran! Sauna- ja tarinailta pidettiin Joulaksessa 7. 7.

Pitäjäjuhla Lempäälässä 6.—7. 8: Lähtö klo 12 lauantaina Postitalon ja Rautatieaseman välistä. Menomat-kalla poikkeamme Visavuoressa Kari Suomalaisen näyttelyssä ja pidäm-

me kahvi/ruokailutauon. Matka maksaa edestakaisin 100 mk/henkilö ja yhteen suuntaan 50 mk. Hotelli Kanavasta on varattu huoneita, 230 mk 1 hh ja 280 mk 2 hh (140 mk/henkilö). Sunnuntaina on Suvanto Säätiö luvannut kustantaa sekä kahvit että ruokailun juhlapaikalla kotoalähdön 50 v. johdosta. Ilmoit-tautumiset **28. 7. mennessä** Eila Arolle puh. 90-889 402 tai sihteeri Meeri Häkkiselle puh. 90-801 1381, jolloin on erikseen mainittava, tarvitseeko majoituksen. Pelkille matkoille voi tiedustella paikkoja hätätilassa myöhemminkin.

Tervehdys naapuripitäjälle

Pyhäjärveläiset paljastivat oman sankaripatsaansa kesäkuun 12. päivänä 1994. Pyhäjärveläisten juhla-hetkeä kunnioitti seppelillä myös Suvanto-Säätiö, jonka edustaja Esko Kallonen vei tervehdyksen paikalle.

KUOLLEITA

Olavi Arrankosken muistolle

Mv. Arvi Henttonen, syntynyt 6. 4. 1913, kuoli 30. 3. 1994 Alastarolla. Siunauksen toimitti 9. 4. -94 Alastaron kirkossa pastori Ari Pääkönen. Lähiomaisten, sukulaisten ja tuttavien lisäksi Arvi Henttosta oli saattamassa hänen viimeisellä matkallaan Alastaron sotaveteraanit ja Alastaron sotainvaliidit lippuvarti-oin. Vainajan muistotilaisuus pidettiin Alastaron seurakuntatalolla. Arvi Henttosen kotikylä Sakkolassa oli Vilakkala.

Ilta-aho Lauri, entinen Naskali, kuoli 31. 12. 93. Hän oli lähtöisin Sakkolan Lapinlahdesta. Ilta-aho oli Hämeenlinnassa palomiehenä, ja vaikutti myös Jyväskylässä. Hän har- rasti runojen kirjoittamista ja mat- kusteli mielellään.

Alma Sallinen, o.s. Naskali, kuoli 11. 6. 1994 Helsingissä Auroran sairaalassa. Hän oli syntynyt 7. 8. 1915 Sakkolan Lapinlahdella.

Saimi Valkama, o.s. Pusa, kuoli 14. 5. 1994 Tampereella. Hän oli syntynyt 2. 5. 1916 Sakkolan Kir- konkylän Luprikkalassa.

Suuren serkkuparvemme vanhin Olavi Arrankoski (Kaarlo Olavi, aik. Naskali, synt. 6. 2. 1918 Sakkolas- sa) on poissa, kuoli 2. 3. 1994. Ei vain meidän sukulaisten, vaan kaikkien sak- kolalaisten kannattaa olla ylpeitä lah- jakkaasta pojastaan ja hänen elämän- työstään.

Sakkolassa hän sai jo musiikkikou- lutusta, olihan kasarmilla JP4, jonka soittokunta antoi hänelle 1933— 37 trumpetistin taidot. Vuodet ennen so- taa hän sitten opiskeli Viipurin kirkko- musiikkiopistossa ja suoritti kanttori- urkuritutkinnon 1941 Helsingissä. Ola- vi oli talvisodassa Käkisalmissa ja jat- kosodassa Aunuksen Kannaksella. Hän osallistui uutterasti armeijan viih- dytystoimintaan ja mm. Aunuksen te- atterin musiikkiohjelman suorittami- seen. Sodanaikaisista ansioista hänel- le on myönnetty VM 1 ja VM 2.

Olavi jatkoi opintojaan Sibelius- Akatemiassa useaan otteeseen. Nimek- kää opettajat takasivat siihenkin ai- kaan tason, Ilmari Hannikainen pia- nonsoiton ja Aarre Merikanto kontra- punktin opiskelun. Kapellimestaritut- kinnon Olavi Arrankoski suoritti 1955. Myöhemmin hän on täydentänyt opin- tojaan ulkomailla mm. Wienin Musiik- kiakatemiassa, siellä opinnot painot- tuivat musiikin opetukseen.

Valkeakoskesta tuli sodanjälkeinen vakinainen asuinpaikka, jonka musiik- kielämää ja -opetusta Olavi Arrankoski rikastutti monin tavoin. Vuonna 1954 hänestä tuli kauppalan musiikinjohta- ja, samana vuonna perustetun orkes- terikoulun johtaja sekä Valkeakosken Musiikkiopiston rehtori sen perustami- sesta vuoteen 1981. Senkin jälkeen hän toimi vuosia pianonsoiton tuntiopetta- jana ja oppilasorkesterin johtaja. Opis- toon hän piti yhteyttä viimeisiin päi- viinsä asti.

Olavi Arrankoski johti Valkeakoskel- la sekä nais- että mieskuoroa, orkeste- ria ja soittokuntaa. Esiintymisiä kertyi runsaasti, myös ulkomailla. Luovuut- ta osoittaa yli sataan lauluun tehdyt so- vitukset ja oma sävellystyö.

Valkeakoskella osoitettiin Olavi Ar- rankoskelle, että hänen työtään arvot- tettiin. Hän sanoi kiittäessään olevan- sa "otettu", kun hän sai musiikkineu- voksen arvonimen vuonna 1986. Arvo- nimen kunniaksi järjestetyssä juhlas- sa korostettiin miehen ansioita erin- omaisen musiikkiopiston ja hyvien kuorojen rakentajana. Ei unohdettu mainita myöskään hänen myönteistä ja auttavaa asennettaan, sydämellistä

kanssaihmiisiin suhtautumista, leppo- suutta sekä yleistä humanisuutta. Tär- keimpänä pidettiin lämmintä ja sydä- mellistä välittämistä oppilaista, joita hän kannusti paitsi opiskelemaan myös ahkerasti esiintymään. Ja kun opistos- sa on oppinut rakastamaan musiikkia, jää kipinä kytämään. Musiikkioppia saaneista muodostuu asiantunteva kon- serttiyleisö.

Olavin kolme tytärtä on elämä vali- tettavasti vienyt kauaksi isän suvusta. Rakkalla isoisällä on monta nimeä. Olavista tuli myös nonno Italiassa asuvan tyttären pojalle. Viime vuosi- naan Olavi uurasti ahkerasti ja tulok- sia saavuttaen Italian kielen opintojen parissa.

Valkeakoskelaiset muistivat kauniisti Olavi Arrankoskea siunaustilaisuudes- sa Sääksmäen kirkossa ja muistotilai- suudessa seurakuntasalissa 11. 3. 1994. Musiikkia kuului runsaasti ohjelmaan, J. S. Bachia, Ole Bullia, P. J. Hanni- kaista ja Sibeliusa Esiintyjiäkin oli saapunut paljon: Musiikkiopiston jou- sikvartetti, Musiikkiopiston puhallinyh- tye ja Työväen mieskuoro. Yksinlaulua esitti Arja Rislakki, jota Hannu Kat- tilakoski uruilla säesti.

Olavin äidinäiti murehti aikoinaan sitä, ettei poika ruvennutkaan kantto- riksi. Ehkä Maria-mummokin olisi loppujen lopuksi iloinut, kun tyttä- renpojan työ tuotti hyötyä ja elämän- sisältöä paljon suuremmalle joukolle kuin jonkin seurakunnan piirissä.

Soikoon Luojan rikassointuinen or- kesteri Olavi Arrankosken leposijan yl- lä.

Airi Aapola

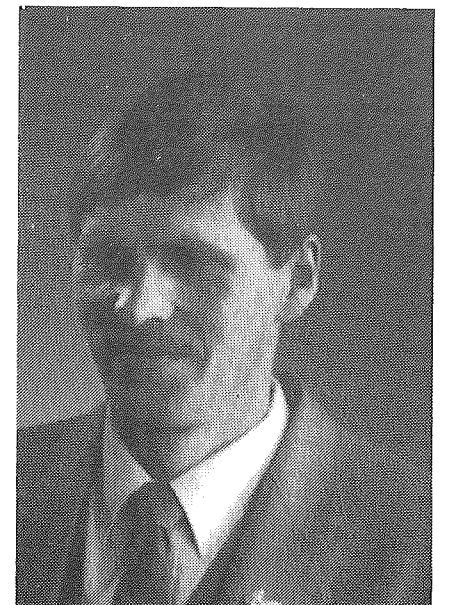
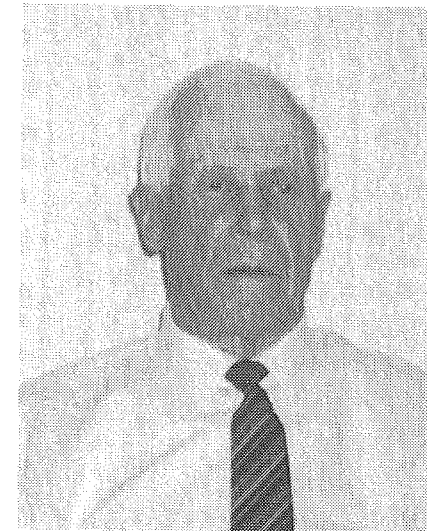
VUOSIA
TÄYTTÄ-
NEITÄ

85 VUOTTA täytti 22. 5. 1994 mv. Tauno Severin Pylkäs Punka- laitumella. Hän on talvi- (ErP 6), jatko- ja Lapin sodan veteraaneja, jonka kotikylä Sakkolassa oli Hapa- rainen, 36—39 Vilakkala.

75 VUOTTA täytti 10. 6. 1994 mv. Pentti Kiiski Punkalaitumella. Hän on molempien sotiemme vete- raani Haparaisista.

85 VUOTTA täytti Aino Hon- kala 18. 6. 94 Nokialla, Siurossa. Hän on omaasukua Kurikka, ja syn- tyisin Petäjärveltä, Ryhmästä. Pirteä-nä ja hyväkuntoisena ja aina iloise- na hän vietti kesäisenä lauantaina merkkipäiväänsä runsaan sukulais- joukon ympäröimänä. Kuvassa hän istuskelee pihamaallaan lahjaksi saa- massa keinussa.

50 VUOTTA täytti 10. 5. 1994 Un- to Juhani Äijö Vammalassa. Hä- nen vanhempiensa, Saima o.s. Pula- kan ja Johannes (Juho) Äijön koti- kylä Sakkolassa oli Haparainen.

70 VUOTTA täyttää 8. 8. 1994 Arvo Käppi Saarijärven Tarvaalas- sa. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Rökkylä.

Perhejuhlia?
Suruviestejä?
Valmistuneita?
Syntymäpäiviä?

Kirjoita tiedot
Suvannon Seudun
toimitukseen, osoite

Rautasema
37550 MOISIO
puh. iltaisin 931-748 448

50 VUOTTA täytti 24. 4. 1994 mv. Yrjö Pitkänen Punkalaitumella. Hän on toiminut kunnan ja seura- kunnan eri luottamustehtävissä ja erityisesti urheiluseura Punkalaitu- men Kunnan hiihtojaostossa. Yrjö Pitkäsen vanhempien, Maria o.s. Nuoran ja Reino Pitkäsen, kotikylä Sakkolassa oli Arkuntanhua.

Syntymäpäivillä synnyinpaikalla

Käydessäni muutama vuosi sitten Sakkolan nuorisoseuran mukana Rautalammilla, tuli mieleeni ajatus tulevasta 50-vuotispäivistäni.

Päätin toteuttaa unelmani eli pitää juhlat syntymäpaikalla Ropolan kartanon maisemissa.

Kaikkien järjestelyjen, ruokailun, linja-auton ym. tilaamisen jälkeen lähetin kutsut kaikille lähisukulaisille. Kutsut otettiin ilomielin vastaan, sillä eihän juhlapaikalla ollut monikaan aikaisemmin käynyt. Paikalla, jonne olimme evakkomatkalla joutuneet.

Niin koitti heinäkuun 9. päivä -94.

Aamulla ensimmäisenä vein kukat oman äidin ja mummon haudalle, sillä ilman heidän myönteistä elämänsänsä ei tämä päivä olisi ollut mahdollinen.

Haudalta kotiin palattuani oma perheeni oli minua onnitteluin vastassa. Liikutukseltani tuskin pystyin heitä kiittämään sillä olen todella onnekas ihminen saadessani elää näin hyvän puolison, lasten ja heidän perheensä kanssa. Sillä olenhan jo saanut nauttia isoäidinkin onnea.

Olin pukeutumassa juhlaan kun alkoi kuulua laulua "Sä kasvoit neito kaunoinen"; mitä ihmettä siskot ja veljethän siellä pihassa lauloivat, sillä olen syntynyt sunnuntaiaamuna klo 6.45 ja samalla kellonlyömyllä laulu alkoi kuulua. Sitten onnitteluhalaukset, lahjat ja kukat, oi miten oli mukava tunne.

Sitten pääsimme matkaan linja-autolla, josta jokaiselle löytyi istumapaikka. Matkaan lähti neljättä polvea neljä lasta, joista nuorin 5 kuukauden ikäinen.

Suuri onni oli saada mukaan myös oma isä Martti Karonen, sillä se arvokas historian tieto, joka hänellä on sodan aikaisista asioista, on korvaamaton.

Isä alkoi kertoa evakkomatkasta Sakkolasta — Rautalammille, jonne hän saapui perhettään myöhemmin. Kaikki kuuntelivat hiiskumatta ja kunnioitusta tuntien kertojaa kohdastaan.

— Ja näin aloimme saapua Ropolan kartanon tien haaraan. Tie oli kapeaa kärrytietä joka kulki kumpui-

Maire Kanervisto (istumassa) syntymäpaikallaan isänsä Martti Karonen ja lastensa Merjan, Jarin ja Katin kanssa.

lemaa maastoa järven rannalla. Jo näkyi piharakennukset, syntymäkotini ja valkoinen päärakennus. Piha-alue oli kaunis rakennuksineen.

Aloitimme juhlan kohottamalla maljat ja kuuntelemalla isän leppoisia puhetta syntymästani.

Olin myös kutsunut kartanon väen juhlistamaan tilaisuutta. Kartanon rouva Anna Huttunen muisti syntymäni ja kertoi, että päivä oli yhtä lämmin, tyyni ja aurinkoinen kuin nyt 50 vuotta myöhemmin.

Ruokailimme v. 1828 rakennetussa tuvassa, ruoka oli erittäin maukasta, ja mansikkatilalla kun olimme tietysti kahvin kanssa saimme mansikkakakua.

Rouvan ystävällisyyden vuoksi meillä oli mahdollisuus tutustua myös syntymäkotini, joka on nykyisin kartanon museona.

Olin kuin uudestisyntynyt kun sain nähdä paikan jossa olen elämäni aloittanut. Siinä huoneessa asui evakossa kuusihenkinen perheemme... ajatelkaa. Mökin varsinaiset asukkaat, Haliset, joita oli myös iso perhe, asuivat tuvan puolella. Helvi-täti muisti mummon paistaneen kakaroita tuvan uunissa.

Saimme myös käydä historiallisessa Ropolan kartanossa ja nähdä huoneen, jonne pääsimme talveksi asumaan ja josta lähdimme 15. 4. 1945

tänne Messukylään Tampereelle.

Päivä jonka vietimme Ropolan maisemissa ei varmasti erikoisuutensa vuoksi unhoitu mielestämme koskaan.

Kotimatalle lähdimme iloisin mielin sillä karjalaisen välitön tunnelma vallitsi linja-autossa lauluineen kaikkineen.

Kiitän kaikkia mukanaolosta yli odotusten onnistuneesta syntymäpäiväjuhlasta.

Maire Kanervisto

Äidille, anopille ja mummolle

Kun aamu 9. 7. koittaa
niin ilo väsymyksen voittaa
On viiskymppiset Mairin alkamassa
ja suku bussiin ahtautumassa
Maire-tädin syntymäseudulle matkataan
ja reissulla mukavasti hoilataan
On Rautalampi matkan päämme
sinne kokopäiväksi jäämme
Kultamitalipiirakat ja masikat saamme
ja herkkuhetket yhdessä jaamme
Kun päivä illaksi vaihtuu
kotimatka alkaa tää
ja kaunis Ropola mieliimme jää

Hurjasti Onnea toivovat:

Merja, Heikki ja Rita
Kristiina, Jari ja Rasmus
Kati

Uusia ylioppilaita

Nummelan lukiosta kirjoitti kauden laudaturin ylioppilaaksi Carlo Meloni. Isoäitinsä Mirja Meloni, os. Viktor Virkin tytär, Virkki Sakkola Kk.

Punkalaitumen lukiosta kirjoitti ylioppilaaksi Harri Tatti, vanhemmat Leena ja Jouko Tatti Punkalaitumelta. Jouko Tatin vanhempien, Maria o.s. Jäsen ja Väinö Tatin kotikylä Sakkolassa oli Riiska.

Loimaan lukiosta kirjoitti ylioppilaaksi Tiina Karjalainen, vanhemmat Leena ja Tapani Karjalainen Punkalaitumelta. Tapani Karjalaisen vanhemmat: Vieno o.s. Naskali ja Viljo Karjalainen Sakkolan Lapinlahdelta.

Lempäälän lukiosta kirjoitti ylioppilaaksi Tuija Marita Virolainen. Vanhemmat Tarja ja Matti Virolainen, Mattin vanhemmat Kerttu ja Kauko Virolainen Sakkolasta.

Pälkäneen lukiosta kirjoitti Jarkko Petteri Haapanen. Vanhemmat Tuula ja Pertti Haapanen, Tuulan vanhemmat Kerttu ja Kauko Virolainen.

Lempäälän lukiosta kirjoitti ylioppilaaksi Tanja Katariina Lehtiniemi. Vanhemmat Raija ja Heikki Lehtiniemi, Raijan vanhemmat Anja ja Matti Valttonen Sakkolan Haitermaasta.

Väitöksiä

Psykologian lisensiaatti Kaisu Le Roch'in (ent. Mattila), 36, väitöskirja pour l'obtention du Doctorat de Psychologie Approche Psychometrique et Electroencephalographique de l'heterogéneite de la Maladie d'alzheimer on 21. 6. 1994 hyväksytty Université Rene Rescates (Paris V) Sciences Humaines Sorbonne:ssa arvosanalla laudatur.

Kaisun äiti Leena Honkanen on syntynyt Sakkolan Petäjärvellä SUVANNON Seudun entisen päätoimittajan Viljo Purontaan ja hänen vaimonsa Tyynen, o.s. Lamppu, vanhimpana tyttärenä.

On maista kaikista sittenkin.

Olihan ne karjala juhlat Tampereella mahtavat 17.—19. 6. -94. Vain kuttavinta minusta henkilökohtaisesti oli se, että vieläkin jaksamme toivoa kaunista Karjalaamme takaisin.

Kyllähän meitä oli siellä 7—8.000 henkeä, ja kaikin kirjoitimme adressin, joka asettaisi edun Karjalamme takaisin palautukselle. Jo muutamaa päivää aikaisemmin Jyväskylässä sovimme samanlaisen adressin laatimisesta, Eläkkeensaajien juhlassa, missä meitä oli myös paljon, yli 4.000 henkilöä.

Että vaikka venäläiset kuittaisivat koko valtion velkamme sitä vastaan, että saisimme Karjalan takaisin, olen varma että Suomen kansa, etenkin karjalaiset, suostuisivat sen laskun maksamaan. Tulisi vihdoinkin toteen se, hittojako työ tänne tuppaa, menkää Karjalaan takaisin.

Tähän lisäisin vielä sen verran; minulla allekirjoittaneella oli niin hyvä tuuri, että sain tavata Tampereen Karjala-juhilla sukulaisiani, entisestä Vilakkalasta Emmi Ahon (Meskanen), Saima Valtosen (Meskanen) ym. hyviä naapureita.

Terveisiä teille kaikille ja hyvää kesää toivoo

Arvo Meskanen

Lisäys

Viime lehdessä julkaistiin luettelo naapuripitäjien sankarivainajista. Metsäpirttiläisten joukosta puuttui ainakin Yrjö Korpelainen, syntynyt 22. 4. 1925, ja kaatui 16. 6. 1944.

Tyine-Kerttu Virkin juhlahetki

Lotta Svärd -muistomitalin luovutus presidenttiparin läsnäollessa

Jo 50 vuotta ovat käsityöneuvos Tyine-Kerttu Virkin ystävät ja läheiset suunnanneet askeleensa kesäkuun viidentenä Merikannontielle. Silloin hänen kauniissa kodissaan vietetään syntymäpäivää samppanjatarjoilun ja iloisen yhdessäolon merkeissä.

Tänä vuonna tilaisuudesta muodostui tavallista juhlavampi. Presidenttipari Martti ja Eeva Ahtisaari, jotka ovat Virkin perheystäviä jo lapsuuden kodista, tulivat tervehdyksikäynnille. Lotta-järjestön edustajat tulivat luovuttamaan muistomitalin maanpuolustuksen hyväksi tehdystä työstä.

Muistomitalin luovuttivat Lotta-järjestön puolesta Mirjam Ikonen ja Hilda Laasonen, joka puheessaan totesi, että Tyine-Kerttu Virkin hakeutus oli ainutlaatuinen. Hän on antanut Lotta-lupauksen 6. 6. 1926 Sakkolan kirkossa eli lähes päivälleen 68 vuotta sitten! Toista näin pitkään mukana ollutta ei hakijoiden joukosta ole löytynyt. Itse hän totesi olleen-

sa sodan aikana paljolti samoilla seuduilla kuin mitalinsaaja, mutta paljon vaatimattomammassa tehtävässä. Sikäli kuitenkin löytyi kosketuskohdista, että hän muisti Lotta Maija Steiniin käsityöperinteen keräämisen. Eri-tyisesti, miten tämä teroitti nuorille lottatyöille, että jos löydätte vaikka kuinkakin likaisen ja rikkinaisen rievun tahansa se on toimitettava hänelle.

Vieraat esittivät myös ohjelmaa mm. ympäristöjohtaja Esko Melonin perhe laulutervehdyksen. Väinö Purje lausui runoja. Hänen Tyine-Kertulle omistamassa inkeriläissyntyisen Aale Tynnin Kaarisilta -runo sain koskettavan tulkinnan. Laulajatar ja pianotaiteilija Svetlana Koytcheva esitti yhdessä Väinö Purjeen kanssa duettoja sekä erityisesti presidentti Ahtisaarelle Oskar Merikannon pianoteoksen Valse à la Chopin. Yhdessä laulettiin mm. Saarenmaan valssi ja tietenkin Rakastan elämää. Laulut siivittivät muistoja elämän varrel-

ta. Oma merkityksensä lämpimään ja mutkattomaan yhdessäoloon oli varmasti myös ikkunoista avautuvala näköalalla yli kesäisenä säteilevän Taivallahden.

Mukana tilaisuudessa olivat mm. pääjohtaja Jermu Laine vaimoineen, prof. Toini-Inkeri Kaukonen, tutkija Sirkku Dölle Museovirastosta, Maija Aaltonen ja Erkki Himanka, opetusneuvos Siiri Valli, tekstiilitaiteilijat Talvikki Lausala ja Liisi Kivisalo ja taiteilija Inkeri Vallioja. Ystävät muistivat myös sähköin ja tervehdyksin mm. Eesti naine -lehestä päätoimittaja Hille Karm ja Eve Kildemaa, Pärnun kotitalouskoulu ja monet muut. Myös eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen lähetti tervehdyksen.

Sirkka-Liisa Uutela

Myös presidenttipari Ahtisaari ennätti käsityöneuvos Virkin syntymäpäiville.

Syntymäpäivillään Tyine-Kerttu Virkki sai Lotta Svärd-mitalin. Sen luovuttivat Uudenmaan ja Helsingin sotaveteraanien yhdistyksen hallituksen jäsen Mirjam Ikonen ja Lotta-rouva Hilda Laasonen, taustalla laulajatar Marja-Liisa Simula. Kuva: Svetlana Koytcheva.

Sisäasiainministeri Hinkkasten sukkokouksen avaajana

Hinkkasten sukkokoukussa Jyväskylässä 6.—7. 8. 1994 kokouspaikkana on leirintäalueen viereen kauniin Tuomiojärven rannalle rakennettu Hotel-Ravintola Priimus, melkein kaupungin keskellä. Siellä voi sukkalaisten lisäksi tavata tunnettuja suomalaisia politiikan, urheilun, akrobatian, sukututkimuksen, kirjapainoalan ja taikurien edustajia.

Lauantaina 6. 8.

Juhlakanslia on auki klo 11.00 alkaen ilmoittautumisia, tulokahvia ym. varten.

Sukukokous saadaan pitää valtiovallan erityisessä suojeluksessa, sillä itse sisäasiainministeri Mauri Pekkarinen tulee toivottamaan Hinkkaset tervetulleeksi kauniiseen Keski-Suomeen ja kotikaupunkiinsa Jyväskylään. Hänen lisäkseen klo 13 alkavassa avajaistilaisuudessa esiintyvät sukukirjamme kirjoittaja sukututkija Jarmo Paikkala, faktori Vilho

Kelli Kirjapaino Gummeruksesta ja järjestelytoimikunnan sihteeri Raija Göös. Välillä on lasten musiikkiesityksiä. Tilaisuuden juontaa opettaja Veikko Orpana.

Klo 15 alkavalla opastetulla kiertoaajelulla saadaan mielenkiintoista tietoa Jyväskylästä, jossa varasillallekin on varmuuden vuoksi vielä rakennettu varasilta.

Yhteisen klo 18 nautittavan päivällisen jälkeen alkaa illanvietto. Taikuri Urpo Marttisen lisäksi ohjelman mielenkiintoisuudesta vastaavat ”Maria ja Pen”, lähes 30 vuotta maailmaa kiertänyt akropaattiparis-kunta, video vuoden 1993 parhaan sukukirjan julkistamistilaisuudesta, lausunta-, laulu- ja soittoesitykset, yhteislaulut yms.

Sunnuntaina 7. 7.

osallistutaan klo 10.00 juma-lanpalvelukseen läheisessä Taumäen kirkossa ja syödään

yhteinen lounas klo 11.30.

”Suksilla maailman huipulla” on klo 12.30 alkavan ohjelman otsikko. Yksi Hinkkasten suvun tunnetuimpia jäseniä, hiihtäjä Marja-Liisa Kirvesniemi (äiti o.s. Hinkkanen) kertoo, mitä on olla huippuhihtäjä. Kuullaan varmasti mielenkiintoisia kokemuksia erittäin pitkän ja maineikkaan urheiluran varrelta.

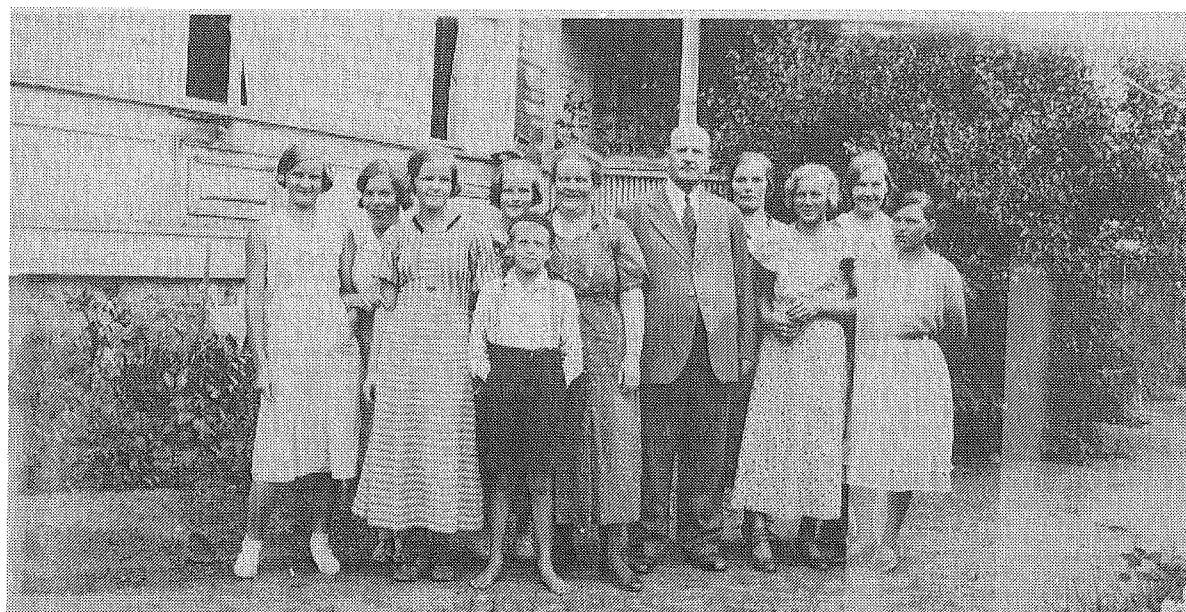
Varsinainen sukuseuran vuosikokous alkaa noin klo 13.00 ja siinä käsitellään sääntöjen edellyttämät asiat.

Ilmoittautuminen

Kiertoaajelun (joka on osanottajille ilmainen) autovarausten ja ruokailujen onnistumisen takia ilmoita osallistumisestasi 22. 7. mennessä Raija Haapaselle, puh. (931) 371 8201, os. Kuusistontie 74, 39150 Pinsiö tai Raija Göös, puh. (941) 676 232, os. Tavintie 4 A 4, 40400 Jyväskylä.

Rippikoululaisia Sakkolassa 1938. Kuva on peräisin Sirkka Kuupon albumista.

Kesäinen potretti vuodelta 1932 tai 1933, kuva on Helvi Sulalahden albumeista. Vasemmalta Kyllikki, Tyyne, Mirja, Kaija ja Leo Virkki, mukana kuvassa apulaiset karjako Katri Sirviö, karjatalousharjoittelijat Aili Rämö ja Elsa Sairanen sekä kotitalousharjoittelija Tellervo Haapea.

Sakkolan lottia

Lottakurssilaisia Sakkolasta ikuistettuna 2. 11. 1931. Kuva on Lempäälässä asuvan Sirkka Kuupon.

Sakkolan lottien paikallisosaston johtokunta 1940. Vasemmalta oikealle, seisomassa: Iida Ukkonen Riiska, Anni Lehtonen Vilakkala, Maikki Naskali Haidermaa, Meeri Männikkö Kiviniemi, Elsa Kekki Haparainen, istumassa vasemmalta: Aili Salmenvuo Petäjäjärvi, Toini Valkonen Kirkonkylä, Kreeta Halminen pj Petäjäjärvi, Elli Tuohinto Lapinlahti ja Irja Kuokkanen Petäjäjärvi.

Lukuelämys ”Poika puhdistaa suus”

Yhten päivän miu hyvä ja muute-ki mukava naapur (syntysijää Sakkolast) kysy miult: — Tahot sie luk-kii tään kirjan?

A tahoinha mie, vaik ensittäi ne sanat näyttiit iha mahottomilt. ”Utsiit el Peša Ruotšin Paginoi. Muistele-mo Salmii da Salmin rahvaztu!” Mitähä nää Pulakan Martti, Vinnin Pauli ja Puavil Mišanpoigu meihä oi-kei utsiit?

Mieku vällei sitä lukemaa, ni iha hyvästhi sitä ymmärs. Varsinki, ko joka luvu lopus ol salmisanat suomeks. Opettaja Peša Ruotšin muisteloitaha siinä pakissaa. Ne olliitki nii mukavii muisteloj, et mie tahon sitä lustii teilleki jakkaa. (Vaik, sillo ko ne sattu, ne saattoit olla tostotisi as-joi... jos kaik ehkest totta olliit.)

Enneku kynä kerkiääp tylstyy, alo-tettaa Teräväst pääst, Terävy pää.

Kesällä 1935 tuli käsky kertaushar-joituksiin. Sinnehän oli lähdettävä, vaikka kuin olisi laiskasuonta vetä-nyt. Koir’nojan kankaalla oli koossa kaikenlaista ukkoa, salmilaisia eni-ten.

”Minä jouvvuin (vänrikki) Ivakon ryhmäh. Häi rubeigi suuret innol (nuori ku viel oli) meil kerduamah vanhua da opaztamah uuttu. Alluz häi meidi juoksutti kui alokkahii pit-kin kankahii. A päiväd oldih räked, da sargustan’id ylen lämmäd.

Päivät olivat helteisiä ja sarkahou-susankarit hiestä läpimärkiä. Miehet miettivät, että jos tämmöistä ravia jatkuu kaksi viikkoa, niin heillähän on nahat orrella.

Yhdessä tuumin he tekivät ehdo-tuksen Ivakolle. Koskapa sodassa lentokoneilla on suuri merkitys, eikös pitäisi harjoitella maastoutumista? — Mugahai se d’ielo on, Ivakko sanoi ja seuraavana päivänä harjoitel-tiin maastoutumaan.

Aamulla, kun kertausmiehet meni-vät metsään, Ivakko mölähti: — Il-mahälytyz, muastovukkua! Miehet maastoutuivat niin hyvin ettei Ivak-ko löytänyt heitä koko päivänä.

Hanna Kitunen

Er. pataljoona 6 otti rintamavas-tuun Taipaleen Kirvesmäessä toisen kerran helmikuun alussa 1940. Tel-tas majailimme noin kaksi kilometriä linjasta. Meille tuli täydennystä. Tel-tan oviaukosta ilmestyi nuori sotilas ja ilmoittautui joukon johtaja, vää-peli Oravalle. Tutustuminen alkoi so-tilaan kanssa. Hän oli Käkisalmen poikia.

Keskustelussa tuli kovin runsaasti kargeita kirosanoja. Viimein vääpeli murahti ”poika puhdistaa suus ja kuuntele, miten vanhemmat puhu-vat”.

Siitä vääpelin sanasta iloitsimme. Telttakuntamme piti monesti iltahar-tausta veisaten tuttuja virsiä. Sotilais-ta huomattava osa oli 30—35 -vuotiaita. Asevelihenki oli erinomainen. Monesti vartiossakin keskustelimme uskonasioista.

”Täällä voi kuolla vaikka syvässä kuopassa”. Sotapäiväkirjani mukaan otimme rintamavastuun 5. 2. Päivällä oli toimintaa. Käkisalmen aseveli et-si juoksuhaudan pohjalta sirpalekuo-pan. Vihollisen kranaatinheitimen ammus tuli suutarina tämän pojan syliin sirpalemontussa. Heitin kra-naatin menemään ja sanoin edellä olevat sanat, ja jatkoin: rohkaise mie-lesi ja käy täyttämään konekiväärin vöitä, sillä taistelu on käynnissä. Näin aseveli rohkaistui täyttämään tehtävää toisten aseveljen kanssa. Kirvesmäen tukikohta kakkosessa täytyi päivällä olla yhtämittaa varti-ossa. Juoksuhauda puuttui. Lievästi haavoittuneet pääsivät hoitoon vas-ta iltahämärän tultua.

Sotapäiväkirjaa muistellen

Eero Kuisma

Tämä kuva on konekiväärikomppanian aseveljiä Rautjärven Miettälänky-län koululla sodan jälkeen eräänä kevätpäivänä.

Kesämatkalla 11. 6. – 14. 6. 94 Sakkolan kirkkomaalla

Meillä aina Eskon kanssa pieni kina koittaa, kumpi puheenpitämisen kiistan jälkeen voittaa. Miu se pitäs tälläkertaa puhetta nyt pittää, vaik en uso itsekää, et tästä oikei tulluo mittää.

Myökö tullaa synnyiseuvul, seu tää kesäaika, mikä tänne vetänyö, mut se on vahva taika. Tähä aikaa reissuu lhtee kotikylän väki, ei taija riittää selitykseks karjalainen käki.

Meil on vissii vahvat juuret ja synnyiseuvun multa meitä vettää puolehee, vaik tarjolla ois kultaa. Helvi kerra sano miul jot kesäkää ei tule, jos ei meitä karjalaisii kotikylis kule.

Koko vuosi myö uotellaa ain tätä kesämatkaa, matkan jälkeen jaksetaa sit kessää muuval jatkaa. Esko ehti ensimmäiseks ilmottautuu mukkaa, pois ei kyllä jäähä saisi näiltä matkoilt kukkaa.

Matka männöö pilalle jos Hankkilat jäis pois, sammaa sannoo Naskalin ja kekin suuvuist vois. Taimin sekä Liljan aina matkal mukana näkkee, siin on tytöt mitkä lähtööt, eikä turhaa käkkee.

Irma, Saimi, Raija, Eino, porukka on tuttu, toivon teidän olevan myös joka kesän juttu. Mut miust o oikei ikävää, ko toisii matkalt puuttuu, ehkä sitten ensivuonna heidän tahti muuttuu.

Yhessä ko kulettu on matkaa monen monta, mielee tulloo monta muistoo aivan verratonta. Jatketaa siis perinnettä kera miesten, naisten, tullaa taas myö takasii tän maille karjalaisten.

Eihä sitä koskaa tiije miks tää aika muuttuu, sillo ei saa karjalaiset karjalasta puuttuu. Lopuks mie viel toivosin, etten pahottant tei mieltä, ko kirko paikal käyttelin näi leikillistä kieltä.

Maria Pirhonen

Synnyin- seudun muistoja

En pääse enää synnyinseutua kat-somaan. Mutta muistot ovat tallessa. Muistan 1918 kapinan, kuinka monet kauhuhetket koettiin sisarien kanssa äidin turvassa, veli oli rintamalla, isä vartiassa. Sota oli silloin lähellä, yksi pitäjä, Rautu, oli välissä ja sitten Venäjä.

Isäni oli nuoruutensa viettänyt Pie-tarissa, hänen isänsä oli Pietarhovin pehtoori. Isäni kävi siellä keskikoulun ja kaksivuotisen musiikkikoulun. Hän sanoi, kuinka kotikylästäni La-pinlahdesta kävivät Venäjällä töissä ja poikkisivat sitten kirkkoon, kun oli pyhä, ja pappi sanoi saarnassaan, minne menet sinä outo matkamies. Isäntä tuns renkinsä vähän yksinker-taiseksi ja käski rengin sanoa mihin ollaan menossa. Renki nousi ja sa-noi: Venäjälle kyntämään. Silloin tuli kaksi miestä, toinen talutti rengin pi-halle ja toinen pyyhki luudalla jäljet. Sillon sielläkin antoivat Jumalalle kunnian.

Isäni sanoi, että venäläiset on aut-tavaisia, mutta niin viekkaita, että ei saa uskoa selkensä taa kävelemään. Nyt ovat meille hyviä ystäviä, mutta minä en heitä silti ystävinä pidä, kun mieheni tuli arkussa sodasta ja kah-den pienen lapsen kanssa lähdin kai-ken jättäen. Mutta Jumala on pitä-nyt huolen

Näitä mietteitä entiseltä Harttiin-in Jennyltä Sakkolan Lapinlahdesta. Nykyisin

Jenny Ylikoski, Kankaanpää

TILAA SINÄKIN OMA
SUVANNON SEUTU

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on nyt saatavana, samoin on vielä runsas varasto kirjaa: Sakkolan kylät tuvasta tupaan. Kirjoja on saatavana: Lempäälän-Viialan Osuuspankki, Lempäälä ja Kulju (Esko Kallonen), Eero Kurikka, Huhtamo puh. (932) 64 506, Uuno Pulakka, Ruovesi puh. (934) 76 021, Anneli Kuisma, Eino Koiranen ja Esteri Lopenen, Lempäälä. Punkalaitumella kirjoja myy Eino Kuisma, puh. (923) 74 346.

Postitilaukset: Elli Pulakka, Lempäälä puh. (931) 751 241. Ainoastaan Elli Pulakka lähettää postilähetyksinä.

Hinnat: Sakkolan historiaa II 70,—, Sakkolan kylät tuvasta tupaan 110,—. Postilähetyksistä lisäksi lähetyskulut. Myyntipisteitä järjestetään lisää ja niistä ilmoitetaan Suvannon Seudussa.

NYT ON TILAISUUS HANKKIA EDULLISESTI LAHJAKIRJOJA!

Kaikki sähköasiat voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — PUH. (931) 739 541

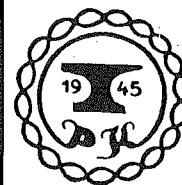
PITO-KALAASI KY

JUHLA- JA MERKKIPÄIVÄPALVELU

AILA JA KATI HEIKKILÄ puh. 433 902

VALMISTAMME JUHLANNE KOTITEKOISIN TUOTTEIN!
JÄRJESTÄMME MYÖS OHJELMAA.

— — —
AILA HEIKKILÄ Saarenkärjenk. 1 B
33300 TAMPERE puh. 433 902

PÄRSSISEN KONEPAJA

35500 KORKEAKOSKI

PUH. (931) 335 8204, iltaisin (931) 335 8435

Autopuh. 949 239 535

**Toimivia metalliovia, ym. rakenteita
Alumiinisia ovia ja ikkunoita**

Putkiliike P Nuora Ky

37560 KULJU

puh. 676 100

TILAA SINÄKIN
OMA
SUVANNON SEUTU

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön
kotiseutulehti,
ilmestyy 1994 8 kertaa vuodessa

Tilaushinta
70 mk vuosikerta

Ilmoitushinnat
1 mk, palsta mm (+ avv 22 %)

Toimituksen ja konttorin osoite
Rautasema 37550 Moisio
Puhelin (931) 3748 448 iltaisin

Postisiirtotili
TA 359 751

Pankki
TSOP
37500 Lempäälä
Tilinumero 522803-211955.

Vastaava toimittaja
Marjo Ristilä-Toikka

Toimituskunta
Esko Kallonen
Eero Koppanen
Ritva Koski
Juha Kuisma
Hannu Paukku